

Մանկա լրագիրն 5 անգամ կը հրատա-
րակուի շաբաթը . 4 Օրաբերը և 1 Շաբա-
թերը :

Տարեկան գին.	Կ. Պոլսոյ համար 180	
„ „	Գաւառաց „	10 ՄԷճ
Վեցամսեայ գին Կ. Պոլսոյ „		90 Ղր1
„ „	Գաւառաց „	5 ՄԷճ
Իւրաքանչիւր բուռց գին		
Շաբաթաբերր		60 փոյ.
Օրաբերր		20 „

Գուրու զոցած լրագրոյց համբոյ ձախ-
քը Խորագործի բնան վրայ է:
Դնանի ցմանց տարբ Ինկ անցանի համբոյ
Յ ղ: Երկու անցանի համբոյ 2 ղ:
Երկուգրայ Երբար Երեւոյ համան կան Եր-
եւ իշէ գործի բնան Խորագործի Տեղե-
կին պիտի տուգործի. եւ համբոյ ձախ-
քըս էւ ղրկուղին վրայ է:

ՀԱՐԱԹՎՈՒՆԵՐԸ

ՔԱՂԱՔԱԿՆԵ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒԹՅՈՒՆ 49 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

•PUL.UL.UL.UL.

Նախախորհելու ժամանակ դուրսն են
ու նախարարներն ամրաանոցներէն
դարձան, քաղաքական գործունէու-
թեան կարգը դարձեալ եկաւ, եւ զա-
նազան տէրութեան թիւները ըլլալ սկը-
սան ստորոյ թեանց հետեւեկիք ընթա-
ցիկ վրայ:

Վարդգէան կայսրը Վլադիմիր ինչն-Քրուդարձաւ եւ պաշտօնէն իւր խորհրդուն նախագահեց : Ընտրեալէս զլոցները բազմապատկեցան, եւ դուշակութիւնները միտեցին յու-
մէն սկսան, թէ եւ կայսրը վերագոր-
ծէն ետեւ նախարարաց ի Ժողով դու-
մարելը խիստ բնական էր : Փարիզի
մէջ կը խօսուի եղբր թէ կայսրը Վիս-
րիցի առանձնութեան մէջ Ներսիսյի
վէհաբերաց նստակ մը պատրաստած է,
որով պիտի խեղդէ եղբր յանուն մարդ-
բնութեան, որպէս զի բոլորեակական
կառնկցու թէեանց միջոցաւ լուծում
մը տան Ներսիսյի խաղաղութեան
վտանգ սպառնացող խեղդիւններու :
Վարձ խօսքով, արեւոյս Ժողով նորհը-
րաւէր մը պիտի ըլլայ եղբր : Ընդ ա-
ռաջարկութիւնը Վարդգէան կայսրը
սիրած դաւաղանքներէն մէկն է : Երս-
ւի նաեւ թէ զինսորդեան պատրաս-
տութիւնները դադրեցնելու համար
կայսրը միտք ունի մեծ տէրութիւն-
ներէն խեղդել որպէս զի բարձրագոյն
խառն յանձնաժողով մը կարեն, ո-
րուն պաշտօնը պիտի ըլլայ եղբր ամեն
տէրութեանց Ժողովուրդներուն եւ օ-
րինաց համեմատ չափ մը դնել, որուն
ըլլայ իւրաքանչիւր կառավարութիւն
իւր զինուորութիւնները նւագեցնէ :

Իսկ այլ թէպէտ այս գաղափարը չլաբուէ՞ն կայսեր մտայ մէջ բոլորու վին անդոյ ալ չլլայ, չտխաղանց եւ ընեակայականն է : Ընթեմադրելով որ այնպիսի բարձրագոյն յանձնաժողով մը կ'ազմուի, աղբալց նոր իրաւունք մը հաստատուել հարկ պիտի ըլլայ այժմեանին տեղը եւ միանգամայն եւ ըրողական դաշնակցութիւն մը, որուն մասնակից եղող տերութեանց անկախութիւնը բարձուած պիտի ըլլայ : Եւսպիսի պարագայի մը մէջ Եւրոպա բոլորունին իրարմ մեկնակի տեւութեանց զուգակցութիւն մը չկը նաոր ըլլաւ, որուն մասնաւոր էութիւնըն ու ներքին կազմութիւնը որ եւ է միլիամտութենէ ապահովցած ըլլայ, այլ տեսակ մը հասարակագետութիւն, որուն գերաբոյն իշխանութեան ներկայացուցիչը պիտի ըլլայ բարձրագոյն յանձնաժողովը : Իսկայ աղբալց տէրութիւնները կը հաճէն իրենց անկախութենէն ու դերիշխանութենէն հրաժարուլ, ճենք կարծեմ : Թեքեւս Վաղդիւր այնպիսի աւաճարկութիւն մը ներդրագնելով ուրիշ նպատակ չունենայ, բայց թիթէ Եւրոպա ստակ ման մէջ դնել, որպէս զի նորէն Վարս-

այն մեծնալ, եւ ինք ալ պատեհէ ժամանակին պատերազմի յարմարագոյն պատճառ. մ'ունենայ, յետոյ այսպիսի առաջարկութեան մ'անընդունակ մնալիք մէջմէն կրնայ գուշակուիլ. քանզի 1913-էն 1863ին Վաղղիտ զօրութիւնըն առաջեցուցանելու կատարելալ եղած ժամանակի արքայածառային հրաւերը չկրցաւ ընդունուիլ, Վրուսիոյ յաղթութիւններէն եւ Վեքիկայի դժբաղդ պատահարէն ետեւ, որք Վաղղիտ արգեցուծիւնը նուազեցուցին, հաստատական է որ առեկը ընդունելութիւն գտնեն : Ըր մնայ տեսնել թէ Վարդգէսն կայսրը որ ասոնք գիտնալով ինք ալ զինուորական պատրաստութեանց մէջ նոր զօրութիւն մը կը փնտէսէ, իրօք այնպիսի առաջարկութիւն մը պիտի ընէ, եթէ ոչ լրատարներուն ետեւակայութեան մէջ միայն պիտի մնայ :

Քանի մը լրագրիւնքը կը ծանու-
ցանէին թէ Նապոլէոն կայսեր մօտաց
մէջ լսադաշտախրական դաշտախարն այն
չափ առաջ դպրեր է որ Վաղդիտ մէկ
աշխարհացոյց պատկերը դժեշու հրա-
ման տուեր է ինչպէս էր 1815ին Աւ-
թիշըլլոյ պատերազմէն, 1832ին դառ-
լիական եւ պէճիքական յեղաշու-
խութենէն եւ 1860ին Վիսի եւ Վա-
լիայի Վաղդիտ հետ միանալէն ետեւ,
Այս աշխարհագրական ցաղցատու
թեան հետեւութիւնն այն պիտի ըլ-
լայ եղեր որ Վաղդիտ պշտեան մեծ
տէրութեանց կազմութիւնէն վախճալը
բան մը չունի իր սահմանադրուիները
եւ պաշտպանութեան հետ, եւ տուանց
կանխականց կրնայ տեսնել խառնա-
կան եւ գերմանական միութիւնները,
Իրօք հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ
այս երբակի աշխարհացոյց տախտակն
հրատարակուեր է։ Նշուելով կը-
ոյ թէ Ռուսիոյ մեծնապօլը հաւա-
սարակչութիւնն արուած չէ ի վը-
նտո Վաղդիտ, եւ կեցրականցն թէ
Վաղդիտ արդէն միացեալ եւ անկախ
պետութիւններն չըմպատաւած չլլա-
յով մէկէ մի միանալու տեղ չունի,

Վատերազմական պատրաստու-
թեանց դէմ այնչափ դանդաւանե-
ր յայտնուած ժամանակ՝ եւմոսական նե-
ղութեան մէջ գտնուող տէրութիւն-
ներն ալ անհաջող ետ կեցած չեն։
Եւրոպական կառավարութիւնը ին-
չորական վերակայունութեան նոր օրէնք
մ'առաջարկած էր՝ խորհրդարանին,
որ խնդիրը քննելու համար ժամանա-
գող մ'անուանեց։ Այսպիսի յիշեալ
մասնաժողովին մէջ կարեւոր յայտա-
բարութիւններ ըլլաւ, զորս հետագի-
ւորն առաջ աւելի կարծ եւ անհոհա-
յուն ցեղէ կերպիւ, եւ յետոյ ըիչ մ'ըն-
դարձակ բայց աւելի դեպսանադի-
տութեան լեզուով կը ծանուցանէ։
Այսպիսի ըմբէ թէ Եւրոպիոյ յա-
րաբերութիւնները խիստ լաւ են Վաղ-
ղիւն եւ Լեւդդիւն հետ։ Թէ Խառլոյ
հետ ալ բարեկամական են, բայց Խ-
առլոյ միշտ ապաստօրէն չկրնար դո-
ւրստանալ։

ծել Վրաստից նկատումք : « Վրաստից
վրէժխնդրութիւնն ՚ի բաց կը թողու
նէ Պատիւոյ հետ ալ բարեկամութեամբ
վարուիլ կը ջնանայ . բայց շատերն ան
ներելի կը համարին Վրաստից չհար
մեալ . ուստի Վարդիկայ եւ Վրաստից
մէջ պատերազմքի մը մեծ հաւանակա
նութեան առջեւ պէտք է որ Վրաս
տի ալ բաւական հզօրացուլ ղեկնալ
լլայ , որպէս ղի կարենայ իւր չէղո
քութիւնը յարգել տալ , եւ ուրիշ աէ
րութեանց միջամտաւ թիւնն արգիլել »
Վհա այս յայտարարութեանց վրայ
զինուորական յանձնաժողովն աւատ
երկանն զօրաց թիւնն 800000ն հասցը
նելու . առաջարկութիւնն ընդունելու
վանքացուցել է :

Այսանկող առժամանակեայ կառւած վարութիւնը չըմբերակաւին ձեւով յայտարարութիւն մ'ուղղեց ին դէս. պանակաւն դորժակառարներուն: Այս երկար գրութեամբ որուն նպատակն է յեղափոխութենէն ելած կառավարութիւնն Արուսեակի ճանցել տալ, մանրամասնաբար կը բացատրէ այն պատճառները որք սպաննական աղէը հարկադրեցին Պետրպոնեան դերդաստանին լուծը թօթափել, որուն յանցանքներն ու սխալները մի առ մի կը թուէ: Շրջաբերականը կը ծանուցանէ թէ Ժողովուրդեան դերապահօնութեան անգրուները, որ այսօր Այսանկող մէջ ալ եերգործեց, իր կենսունքն բաղձնացը հիմ պիտի ըլլայ: Այս գերադոյն իշխանութիւնն առժամանակեայ կերպով ընդհանաւրին ու յետոյ Ժողովուրդէն բնաբնալ երեսփոխաններ լուծ միջոցաւ գործադրութեամբ ալեւորեղած աղատութիւնները պիտի հաստատէ, որք քաղաքակրթ երկիրներուն անբռնաբարելի իրաւունքը կը կազմեն: Շրջաբերականն ամեն կրօնից համար ազատութիւն կը հռչակէ, եւ ամեն տէրութեանց հետ բարեկաման բար վարուելու եւ իրենց բարոյական օժանդակութիւնը միայնելու փափաք յայտնելով կը յարէ. «Այս անկախութիւնը վտանգի մէջ է. միշտ մտաւորութեան վրայ չկայ. մեր յեղափոխութիւնն օրինաւոր ընելու համար միակ անգրուեց բռնեցիներ մեզ այսօրւան օրս անբողոքելի համարուած ընդհանուր քուէարկութիւնը: Սերը նըպատակն է ամենէն յառաջագնաց դասը հաւասար ընել գմեղ. ազգաց միջներգաշնակութեան մէջ ժխտը ընելէ դադրելով մեր ձեռք բերած վրձնակը յարգել տալու կատարելագոյն իրաւունք ունինք: Այս յոռուան որ քաղաքակրթութեան գլուխն եզող կառավարութիւնները չպիտի զլնան մեզ այն սխալ սրբոյցներն ու եղբարայտից ցոլթիւնը՝ որ մեզ ճնշող ու նուստացնող կառավարութեան կռուողներն:

Շրջաբերականը կառավարու-
թեան վերջնական ^սձևին վրայ բան
մ^իրաժ չէ, բայց կը ծանուցանէ թի-
պը խնդրին և ընդհանուր քառարկու-
թեան և պիտի ներկայանայ, որուն

«անբողոքելի» մակերկր կուտաց-
քանդի ի ճաց առեալ ուրիշ շատ կա-
ռավարութիւններ՝ որք անկէ բլլեամ
են, «Վաղուէն կայսեր ալ գլխաւոր
պարծանքներէ մէկն այն է, որ իր իշ-
խանութիւնն բնդ համար քուէ արկա-
թիւնէ ծագում առած է, իւր այժմ
սպանիտան, յիզափոխութեան զեմ
ու միայն բողոքող չկայ, այլ եւ Վաղ-
ղիւս ի նոցա, ի տալիս, ի րոտիս եւ
ի օրթութիւյ մութ թաղին նոր կառավա-
րութիւնը ճանչել, եւ յօտալի է որ
ի մնաց ուրիշ խաղը ու մնայ տէրու
թիւններ ալ նոյնը կրենն :

Իսկով դորապետին սահմանադրական միապետութեան կուսակից ըլլալն արդէն ծանուցուած է : Եւստօքին դործայ պաշտօնեայ Պ. Սթոյակն ալ Եւստոյաքստայի մէջ ճառ կ'աւ խօսելով լաւաւ . « պէտք է որ արտ. դասին սահմանադրական միապետութիւն մը կաղմենք . քանզի կառավարութեան այս ձեւը, օտար իշխան մը մեզ վեհապետ բնտրելով, մեր բաղձալցած ամենէն բարեբաղդը լաւաւ մը պիտի ըլլայ » : Եւստօքն աւժամանակեայ կառավարութեան դըրժիններուն միապետական կարծեաց վրայ տարակոյտ չլծողոր բացց « ձայն բաղմայ, ձայն Եստուծոյ » : Օտարադէի իշխաններէն, որոյ վրայ խօսք կ'ըլլայ, Եւդդիոյ թագուհայն որդէ Եւթիքոտ իշխանին եւ Եստօքէն իշխանին տնտններն աւերի նշանաւոր են : Եւստօքն աշխարհիս բոլորաբն երկար նաւարկութիւն մ'ընելու համար, որ երկու տարի պիտի ջլէ՛ ելեր, մօտերս Եւդդիայէն պիտի մեկնի . բայց ըսողներ ալ կան որ Եպանիոյ ծովերերէն շատ հեռու չլլաի երթոյ այս միջոցիս : Եւստօքէն խմբադիր անւանի Պ. Տը Դիքստէն, որ Եւստօքէն իշխանին բարեկամն է, Եպանիոյ տաժամանակեայ կառավարութեան հրաւիրաւ Ստաթիտ դայեր է :

Վառապարու թեանց անկնհեմ՝ ըն-
 թացքը կամ ժողովրդոց պահանջում
 ներքն Նշարդայե ժեջ խաւով թիւնե-
 ընն անպակաս կընեն։ Սարսնիայ
 Տրեգո մայրաքաղաքին մէջ կառավա-
 րութիւնն արգելած ըլլալով որ երեք
 բնկորութիւնէ զատ, յանձնարարական
 դործեր ընող չլլայ, ժողովուրդը բար-
 կացած՝ ամբիւն կապելց եւ, յիշեալ
 բնկորութիւնաց մէկուն գրասենեակը
 կոխելով հիմնայատակ ըլլաւ, եւ ո-
 լովհետեւ յիշեալ բնկերութեան ուր-
 նօրէնին վրայ կապած կար թէ այս
 արգելքն անոր թեւադրութեամբն ե-
 լեր էր, անօրէնին տանը վրայ ալ, յար-
 ձակիցեաւ եւ լայն ընաղեցն։ Վար լը-
 ռայ ոստիկանութիւնը կոխիտակ վոր-
 քըն օդնութեան կանչեց եւ ամբողջ
 մեծ դժուարութեամբ ցրուեցաւ։

Իսկ Բրակի խառնութեանց ա-
ռաջքն առնելու համար, որք ուրիշ
տեսակ կարելի որո՞թիմն առնին, առտա-
րիկսն կառավարութիւնն երկու հր-

դամանակը հրատարակեց, որոց առաջինը արտաքին կարգի միջոցներ կը հրամայէ եթէ պատերազմ ծագի կամ ծագելու վրայ ըլլայ եւ եթէ ներքին խռովութիւններ պատահին, լուսնոյ դատարանական ատենին մը վճռոյն մարդ ձերբակալ ընելու եւ բանտարկելու պայմանաժամը 48 ժամէն 15 ատուր հանուեցաւ. կառավարութիւնը կրնայ այսպիսի բանտարկեալ մը չարձակել թէ եւ երաշխաւոր այսոր էր ոստիկանութիւնը ստանալու մէջ խռովութիւններ կրնայ ընել, նամակներ բռնել եւ բանալ. քաղաքական գումարամեներն եւ տպեալ յայտարարութեանց հրատարակումն արգելել. վերջապէս կրնայ խափանել նաեւ այն արհեստներն ալ որք տպեալ գործութիւններ հանելով կամ զանոնք վաճառելով հասարակաց ապահովութեան վտանգաւոր են, Պարզ խօսելով այս միջոցներն անհատական ազատութեան, բնակարանի անբռնարարութեան, նամակաց գաղտնապահութեան, ժողովրդական գումարմանց, եւ լրագրական ու առեւտրական ազատութեանց դադարում կը նշանակեն. Երկրորդ հրամանագիրը կը հրամայէ որ այս միջոցները Բարակ քաղաքին եւ շրջակայից մէջ գործադրելի ըլլան. բայց նայինք թէ այս միջոցները խռովութեան առաջընթացի տի կրնան առնուլ:

Հեռագրական լուրերը կը ծախուցանեն թէ Մոնթիթեռ լրագիրն Մատրիոյ զինուորական մասնաժողովին վիճաբանութեանց վրայ խօսելով կըսէ թէ Մատրիոյ խաղաղասիրական դիտարարութիւններն ընդհանուր քաղաքականութեան նկատմամբ դոհալուցիլ ըլլալով այս վիճաբանութեանց պարզապէս արուեստական կերպարանք մը կուտան եւ հասարակաց կարծեաց սարակոյս տուող կէտերը կը ցրեն:

Բէրլինի պաշտօնական լրագիրը կը ծանուցանէ թէ զինուորական մեծ պատրաստութեանց հակառակ խաղաղութիւնը պահել կարելի է, եւ կադաւրայ թէ Ռուսիա պիտի միջամտէ եթէ Վաղրիա Բրուսիոյ գէմ պատերազմ բանալով Ռէն դեան անցնի եւ լեհացիները դրգուէն լեթէ կրնայ Վաղրիա յաղթութեամբ անցնի Ռէն դեալը եւ Լեհաստան ապստամբի, Ռուսիա բարեկարգութիւնը պիտի վերահաստատէ. Ռուսիոյ մէջ անմիջապէս ազգային հզօր շարժում մը պիտի ելնէ, եւ առաջին կայսրութեան յիշատակները Վերամանկան պիտի արթնան այն օրը որ գաղղիական արծուներն դրօշները հոն մտնեն:

Փարիզի Ռուսմանիական գործակատար Պ. Քրէշուէսքո Պուքրէշի Ռուսմանի լրագրին մէջ նամակ մը հրատարակելով կը ծանուցանէ թէ Պ. Տե Մոթիէ միշտ իրեն լաւ ընդունելութիւն ըրած է:

Ապստինյ առժամանակեայ կառավարութիւնը 500 միլիոն ֆրանքի փախառութիւն մը հրամայեց, որուն բաժինները 100ին 80ի պիտի հանուին եւ ատորագրութիւնն ալ նոյեմբեր 11ին պիտի բացուի:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բնիկները ծանուցած էինք թէ Եգիպտոսի փոխարքայ Բարձր Խամայի փաշային եղբորը Բարձր Զայիմ փաշային զորանչը վախճանելով, եգիպտական կառավարութիւնն անոր ստացուածքը Մահմէտ օրինոց գրուելու էր ժառանգ չունենալը պատճառ լուսնելով: Իսկ Զայիմ փաշան ժառանգութեան իրաւունք պահանջելով Բ. Պարսն բողբած էր:

Այսպիսի կառավարութիւնն

այս դատը անենելու համար յատուկ յանձնաժողով մը կարգեց, որուն անդամներն են արքայութեան Բարձր Խամային նախագահ Պ. Քրէշուէսքո փաշան, եւ նոյն ատենին անդամներն Զայիմ Եֆէնիան, Զիլի Եֆէնիան, Լահմէ Եֆէնիան եւ Պալիկէ Եֆէնիան:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ ԷՅԱԶԱՐՔ ՈՍՄԱՆԻԵ			
17	Նակ. հինգ շաբթի իրիկուն	դոցուեցաւ	43
18	» ուրբաթի առաւօտ	բացուեցաւ	43
»	» կէս օր դոցուեցաւ	43	20
»	» բացուեցաւ	43	26
»	» իրիկուն դոցուեցաւ	43	06
19	» շաբթի առաւօտ	բացուեցաւ	43
»	» կէս օր դոցուեցաւ	43	22
»	» բացուեցաւ	43	26
»	» կէս օր դոցուեցաւ	43	23
»	» բացուեցաւ	43	23

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Լ. միաձին կաթողիկոսական փախտորդ Վեր. Չարլան Սարգիս արքեպիսկոպոսին անցեալ երկուշաբթի Բարձր Մեծ կաթողիկոս Մարկ փաշային ապարանքն երթալով ըստ արժանի այն ընդունելութիւն գտած ըլլալն եւ Ս. Ս. կաթողիկոսն ունեցած յանձնարարական նամակը մատուցած ըլլալն արդէն ծախուցած ենք:

Ետով քանի շաբթի ի վեր մեր հասարակութեան միտքն զբաղեցնող խնդիր մը, այն է թէ Չարլանը պիտի ընդունուի թէ ոչ, վերջացած կըլլայ: Հոգ չէ թէ ընդունելութիւնը պաշտօնական ըլլայ կամ ոչ: Վեր. Չարլանի պաշտօնը քաղաքականութեան հետ բնու յորաքերութիւն մը չունի, ուլ իրեն կաթողիկոսի փոխանորդ Զայաթանայի եկեղեցւոյ բարեկարգութեան ու զարգացման հակելու վրայ կը կայանայ, ինչպէս որ կաթողիկոսներն ի վաղուց անտի սովորութիւն ունեն զանազան հեռաւոր երկրներ նուիրակներ ընկելով իրենց հոգեւոր հօտը միմիկարելով:

Միայն այս տարբերութիւնը կայ, որ նուիրակներու պաշտօնն առժամանակեայ էր, իսկ ներկայ կաթողիկոսական փոխանորդը Տաճրաստանի մայրաքաղաքին մէջ հաստատուն պիտի նստի, եւ ինչպէս որ կը լսենք, ազգային կարեւոր հաստատութեանց ալ ձեռք պիտի դարնէ, որոյ մեծ կարօտութիւն ունի չայ ազգը: Վեր. Չարլանի գիշերօթիկ մեծ փորձարան մը պիտի հիմնէ, ուր կատարեալ աշխարհական կրթութիւն պիտի տրուի, եւ գատարակեալ պատանիներ պիտի կրնան Եւրոպայի բարձրագոյն համալսարաններն ընդունուելով իրենց ուսմանը կատարեալութեւ կամ ազատական արուեստներ սովորել: Եսկէ դատ վարժարանն ուսանձին դասարան մ'ալ պիտի ունենայ, ուր եկեղեցականութեան յարմարութիւն եւ փափաք ունեցող աշակերտներն աշխարհական ուսմանց ընթացքն աւարտելու ետեւ կրօնական կրթութիւն պիտի ընդունին:

Սեր ազգին ներկայ վիճակին մէջ ուսմանը կենդանի մասն ինքիր մ'ըլլալով, Ս. Ե. Վեր. Չարլան հայրապետն ազգին աւաւած մեծ բարեկարգութիւն մը չէր կրնար ընել, քան թէ անոր պէտք եղած բարոյական ամենին փրկարար սնունդը մատակարարելով: Եւսանց ուսմանց եւ գատարակեալութեան լուսոյ ազգի մը չընենք վերանորոգութիւնը՝ այլ մինչեւ ազգին անգամ անհատին է, քանզի տեղեւ ժողովուրդ մը ոչ իրաւունք ոչ օրէնք, ոչ ալ զանազ պաշտպաններ եւ յարգել տարու պէտքը կրնայ զբալ

եւ դորձադուլ: Իսկ առանց զիտուութեան, առանց օրէնքի եւ իրաւանց ըզգացման, ազգ մը միշտ տկար, միշտ պառակտեալ, եւ միշտ իր ամենէն որքաւան շահեթուն վրայ ալ անտարբեր եւ անզգայ կըլլայ, ինչպէս եղած է դժբաղդաբար չայ ազգը: Ետը համար Ս. Ե. Ս. կաթողիկոսին ձեռնարկն անհուն կարեւորութիւն մ'ունի, որուն համար ազգը պարտական է շնորհակալ ըլլալ եւ որուն մէջ ալ արագ եւ կատարեալ յաջողութիւն կը մտկենք:

Վեր. Չարլանի Բերայի եկեղեցւոյն նորաշէն առաջնորդարանը պիտի բնակի:

Սուշէն ու Պարսնէն գրուած նամակները խիստ տխուր նկարագիր մը կուտան մեր ազգայնոց Զայաթանի մէջ չարագուծ քիւրտներ ձեռքէն կրած դառն տառապանաց զրկմանց եւ հարստահարութեանց վրայ: Երբէն ծախուցած ենք Մշոյ Ս. Յօսանու վանքին կողպուտելը բարբառ քիւրտներ ձեռք, որք վանահայրն եւ ուրիշ վարդապետ մը վերաւորին են, Եւս վերջինը հրացանի հարուած մ'առած է որ մահաւիթ է եղեր, եւ ապրիլը տառակուտել:

Ս. Յօսանու վանքն ի հնուց անտի անտառ մնացած էր աւաղակաց եւ հուղիհարաց սրբապիղծ եւ վայրենի ձեռքերէն: Ուստի բաղմամբ սրաւ զան անօթներ եւ մասունքներ կը պարունակէր, արժաթեղէն եւ ոսկեղէն, ուրոյ շատը խիստ ճշտարարութեամբ կերպիւ յորինուած էին: Յափշտակուած թանկագին անօթներուն ու զարդերուն արժէքը եօթն հարիւր հազար զուրուշէն աւելի հաշիւ կընեն, եւ կրուով թէ աւաղակները Էփեսոս պաշտօնեայ Պաիսիներն են, որոց մէկ քանին բրուուած են եղեր:

Եւս տխուր լուրերուն վրայ Վեր. Յարութիւն արքեպիսկոպոսին վերադարձին ետ մնալ ալ լսելով Պարսնի եւ Մշոյ ազգային, անհատին վիշտ եւ տրամուլիւն զգացած է, եւ մեղք զըլուած նամակները թախանձածք կը պատահին, որ ի սեր ազգութեան եւ քրքրապան իրաւանց, գործուած անուր բարբարոսութեանց հատուցում պահանջենք եւ Ս. առաջնորդին վերադարձը խնդրենք հրապարակու:

Միտարել է այս բաները լսել եւ դառն ցաւ մը չզգալ մեր հասած վիճակին վրայ: Պարսնի թէ միջադեռ ժամանակն առաջ կը քալէ, եւ օգոստոս փութ բերանէ մը Պետութեան խորհուրդը բանալու առթիւ ապատուութեան քարտանքն ըրալ կը լսուի, հայերն Մարտի մէջ անենէն բարբարոս ժամանակներն անգամ չունենաւ եղեռնութեանց ենթակայ կըլլան: Թերեւս Պարսնի գաւառին մէջ ժամանակ մ'ի վեր այսպիսի դէպքերու բաղմանալն ընդհանուր կառավարչին անփութութիւնէն ալ ծագած ըլլայ, որ Երջանկաբար փութեցաւ:

Հասերը մեր անախնչութիւնը պատճառ կը բռնեն մեզ պատահած անասնելի չարեաց: Իսկ մեք կառավարութեան թշնամանք ըրած կը համարենք եթէ անախնչելի տեղ գնենք ըզմեզ: Հոն ուր օրինաւոր կառավարութիւն կայ ժողովրդեան կեանքը ինքը ազատութիւնը եւ կրօնական արաւալներն անորոշութեան զանգու պարտաւոր են, հոն անտէրնչութիւն չկրնար ըլլալ: Եւ ինչ բանի կը ծագայ կառավարութիւնը՝ եթէ հասարակաց ապահովութիւնը չպահպանէ: Եւս այս պատճառաւ է որ կոյսերական կառավարութիւնը անխնշ կը հսկէ իւր հպատակաց անորոշութեան ու ապահովութեան վրայ, եւ աւաղակաց վրայ ալ արքարութեան անօրէնութիւնները գործադրելու պատրաստ է: Ուրեմն չայ ազգը պէտք չէ որ վճատի այլ իր կրած հա-

րստահարութիւններն ու աւաղակութիւններն անվահեր կայսերական կառավարութեան ներկայացնէ եւ արդարութիւն պահանջէ:

Եթէ ըսուի որ ուրիշ ազգեր քեւ պաններու պաշտպանութիւնը կը փայլեն, իսկ մեք չունինք, կարծենք առիկա ալ ոչինչ նուազ թշնամանք մ'է կառավարութեան, որ դեռ պաններու միջամտութեան գոհ չէ եւ չկրնար ըլլալ: Պէտք է որ Պատրիարքարանի իբրեւ ազգին ներկայացուցիչ՝ այսպիսի պարագայներու մէջ ճշմարտութիւնն անպապալ իմացնէ Բ. Պարսն եւ տրգարութիւն խնդրէ, աղաթ է ոչ՝ դաւաճանութիւն ըրած կըլլայ թէ՛ ազգին եւ թէ՛ տէրութեան, ազգին՝ որուն ուսնակին ըլլալուն աչք զոյգած կըլլայ, եւ տէրութեան, որուն արդար կամայ հաւառակ գործերն իրեն իմացներու պարտականութեան անփոյթ կեցած կըլլայ:

Իսկ դեռ պանայ գալով, անոնք միշտ պատրաստ են պաշտպանելու՝ որ ազգը կըլլայ թող ըլլայ: Իսե քանի մը շաբաթ առաջ Պարսնի մէջ հրեայ եւ քրիստոնեայ տղայոց առթիւ ծագած կռուի մը պատճառաւ հրեայներն աշխարհ տան ի վերայ ըրին, եւ բոլոր Եւրոպայի մէջ հաշակելով թէ Ռուսմանի մէջ իրենց կրօնակիցները չարաբար կը հարածուին, տէրութիւնները Պարսնի իշխանին կառավարութեան ազգու ծանուցագրեր ղեկիցին, եւ նա ալ հրեայ լիւսիլ հատուցում տուաւ:

Հրեայները ինչպէս յայտնի է՝ տառապեալ չարաբար եւ անարգեալ ազգ մ'են, ուստի իրենց լուսաւորեալ մարտիկական ընկերութիւն մը հիմնած են, որպէս զեւաշխարհի ամեն կողմն իրենց կրօնակիցները հարստահարութիւններէ պաշտպանեն: Միթէ հրեայները Վաղրիոյ Ենգղիոյ Լեստրիոյ եւ ուրիշ եւրոպական մեծ տէրութեան կրօնակից են, որ անոնց դիմած ժամանակն իրենց ձայնը լսել կըլլայ եւ պաշտպանութիւն կը տեսնեն: Եթէ տէրութիւններն իրենց կրօնակիցները միայն պաշտպանելու սովորութիւն ունենային, ինչպէս որ ոմանք կը կարծեն, ապա ուրեմն Ռուսմանիոյ հրեայք պէտք չէր որ անոնցմէ պաշտպանութիւնը կը գտնեն, հարկաւ որ եւ քրիստոնեայ ժողովուրդ մը եւս առաւել: Բայց ինչ հարկ կայ օտար պաշտպանութեանց դիմելու: միթէ կայսերական կառավարութիւնը իւր ամեն կրօնք հպատակաց գտնադանները լսելու եւ տրգարութեամբ հատուցում ընելու միշտ պատրաստ չէ՞:

Երբ որոգքները միշտ լսել են, — Եւս պարսկոյ չկայ որ մեր բողբներն ալ արգար են —, բայց պէտք է որ ըստ արժանեան ներկայացուած ըլլան Թող Ս. Պատրիարք փութայ ազգին գանգատանայ ձայնը մեր լուսն կերպի Բ. Պարսն ներկայացնել, եւ անշուշտ արգարութիւնն իր անդէ կերթայ, եւ աւաղակներն ու հարստահարչներն ալ իրենց արժանաւոր պատիժը կառուեն:

Բնիկները ծանուցել էինք թէ Մարաշի կաթողիկէ հայոց Պետրոս անուն գերապայծաւը Օւլթիւնի հայոց Ս. Փրիկէ վանքը մոտելով եկեղեցին միտար խորանը օծեր ու պատարագ ըրեր է: Կամ աւելի ճիշդը խօսելով մեր եկեղեցին կատուուն մը համարելով նորէն որդադործեր եւ հոռուական ուղղափառ եկեղեցի ձեռնադրել է:

Եւս սնուր գէպքին վրայ Օւլթիւնի մեղք տեղական կառավարութեան յորդած եւ հատուցում պահանջած ըլլալուն համար Բ. Պարսն ալ տեղական կառավարութեան կողմէն եկած տեղեկութեանց վրայ այս ծանր խնդիրը նկատողութեան առած, եւ մեր ու կա-

Թողնալ Պատրիարքարաններուն իմաց տուած էր, որ բանակցելով այս խնդրոյն վերջ մը տան:

Արեւելիք թէ երեկ կաթողիկ վարդապետ մը քայքայեց և մեր Պատրիարքարանը, և յիշեալ դէպքին վրայ բաշտարուած թանկեր տարով, բար է թէ Սարաջի գերապայծառն ըրածը թըշնամանի մտքը չէ, այլ կաթողիկ եկեղեցւոյ մէջ յարգական սովորութիւն մ'է:

Ս. Պատրիարքն ալ պատասխանեց է թէ որովհետեւ յիշեալ գերապայծառն ըրածը, յարգական գործ մ'է, ուրեմն մեր ժողովուրդն ալ կը պահանջէ, որ յարգական փոխարինութիւն մը ըլլալու համար, հոյ քահանայ մ'ը լիմայ կաթողիկեայ եկեղեցիներէն մէկը, և հոն խաչահանգիստ կամ պատարագ մ'ընէ ըստ հայկական ծիսի: Ս. Պատրիարքն յարեւ է նաեւ թէ Ս. յայտ եկեղեցւոյ դէմ եղած թշնամանք մը ծածկելու համար այսպիսի չքմեղութիւնները սնտփառութեամբ միմեծ հաւանական վարդապետ մը հրապարակուած հայտատան ետեղ եկեղեցին իրեն լռանալով մեծան չի նախաանց: Ինչ պատժեալ կամ հերքում տրուեցաւ անոր իր մեծաւորաց կողմէն, և այլն, և այլն:

Ա. երջապէս հստակեցան վարդապետը Սարաջու գերապայծառն կողմէն իրենց Պատրիարքարանն երաժշտապատասխանող յիշիք է մեր սրբազան Պատրիարք Տօր, համարուած համար թէ յիշեալ գերապայծառն ըրածը թշնամական չըլլայէր զատ աւելի յարգական մտքը նոյն արարողութիւնները մեր եկեղեցւոյն մէջ կատարելու է: Ա. արդարեւ ինչո՞ւ այս յայտարարութեան վրայ սրբազան Պատրիարքն ուզել է յիշեալ գերապայծառն եւ կամ գրոյն վաւերացեալ օրինակը տեսնել և ապա իր ըմբռնող շարունակել: Ետք վրայ վերապատուելի վարդապետը մեկնել է:

ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԱՆ ԺՈՂՈՎ

Պալ տարի Հռոմ գումարուելիք ընդհանուր եկեղեցական ժողովին ներկայ գտնուելու համար Ս. Պապին կողմէն Երեւելեան Պատրիարքաց և եւ տիրակալութեան զինուած հրաւերին մեր ժողովն այն միակ վախճանը տուաւ, որ ծին ինչ որ ընդունուելով կրնար ունենալ:

Յայտնի է որ եթէ Երեւելեան հայրերն յիշեալ ժողովին ներկայ գտնուէին, քանի մը կարեւոր խնդիրներ անպատճառ պետէ յուզուէին, ծանր և փշտո խնդիրներ, որք Երեւելիք և Երեւելիք իւրովն բաժանման վիճերն են: Գարեթէ ի վեր փորձուած ու պեղուած, և զորս արդի քաղաքակրթութիւնն առաւել ևս խորացուցած ու ընդարձակած է:

Խնդիրն արտաքին երևութիւնով պարզագոյն կրօնական կը թուի, բայց այնպէս չէ: Բարդագոյն ու ժողովրդական կողմեր ալ ունի, որք կրօնականէն ի վեր կարեւոր: Ս. Պապն ալ կրօնականէն ի վեր կարեւոր է: Եւ այնպէս որ, եթէ պատրիարքներն և մինչև իսկ թագաւորները կարենան փոխադարձ զեղծմանով համաձայնել, որ անպատճառ է, ժողովուրդներն իրենց հետ համաձայնեցնել անհրաժեշտ է: Ինչպէս որ գարուն հոգեւոր և ընթացքին յարմար զիջումներ ալ չըլլան ի նպատակ ժողովրդաց:

Ինչպէս այն ժամանակներն ուր թագաւորներն եկեղեցական ժողովոյ որոշումները սրով կը գործադրէին, ինչպէս Ս. Երեւելեան Պատրիարքն, Ս. Երեւելեան Պատրիարքն, և այլն և այլն:

Եւ յետոյն օրս բաւական չէ Ս. Պապին իր գերիշխանական և անսխալական պահանջները զոհել ի նըպատակ Երեւելեան պատրիարքաց և թագաւորն չէ Երեւելեան պատրիարքաց ալ իրենց բարեգործական իշխանութիւնները զոհել ի նպատակ Պապին, եթէ էր:

Եւ յետոյն անունը զոհել իրաւաստի ըլլալու և գործութիւններն ալ միայնակով զարուստ ազատական հոսանքին դէմ կէնալու համար, այլ հարկ է նախ ժողովրդաց իրաւունքներն ու միառնկերը կըստն իմարն մէջ դնել, և այն ժամանակ գործին ծանրութիւններն ու դժուարութիւնները կը բազմապատկեն:

Երջանկաբար խնդրել հոն չհասաւ: Երեւելեան եկեղեցւոյ Ս. հայրերը ժողովրդաց բերան բանալու հարկ չընդունին: Եւ համաձայնութիւնը, որով անշուշտ յիշեալ ժողովը պիտի վերջանար, ժողովին սխալէն տարի մ'աւաջ իր պաշտօնը կատարեց: Բաւական արդեւորներն մէկը միայն արարեցաւ՝ և խնդիրն իսկոյն լուծեց:

Երբէն ծանուցած ենք որ մայրաքաղաքի լատին արքեպիսկոպոսին փոխանորդը քանի մը լատին վարդապետներու հետ հոգեւորներ Զին շարաթօրը յունաց և հայոց Ս. Պատրիարքներուն ներկայանալով Ս. Պապին կողմէն նամակներ մատուց, որով Հռոմի հայրերն Երեւելեան պատրիարքներն ու եպիսկոպոսներն իր քաղաքէն եկեղեցական ժողովին կը հրաւիրէ:

Ս. Պատրիարքն իրեն միայն ուղղեալ հրաւիրողին ընդունելով, բար էր թէ իր գրեւոր Ս. Երջանկներէն ի վեր Պաթողիկոսն ըլլալով, ինքը չէր կրնար առանց անոր կամքը հաշիւալու որ և է պատասխան մը տալ:

Իսկ յունաց Ս. Պատրիարքն ընդհանրական հայրապետ կամ Ս. Պաթողիկոսն ըլլալով, և ուրիշ հարցերու պէտք չունենալով, պարզագոյն մերժեց և ձեռքն անգամ չընկալով եւ դարձեց հրաւիրողը, և չընդունելուն պատճառներն ալ իմացուց հրաւիրողներուն: Եւ հաւաստի այս առթիւ եղած խօսակցութիւնը, որ միանգամայն երկու եկեղեցեաց (յունաց և լատինաց) անհամաձայնութեան պատճառներուն բովանդակութիւնն ըլլալով, մեր արդոյ ընթերցողաց և մանաւանդ եկեղեցականաց անեղծութեան համար արժանի կը համարենք հրատարակել:

Հոգեւորներ 3/15ին Վեր. Պրուսիոյ լատին եպիսկոպոսին ստորակարգեալ կողմէն երկու վարդապետ յունաց պատրիարքական մեծ փոխանորդին երկայնով, Վեր. Պրուսիոյ (որ հիմա Հռոմ կը գտնուի) փոխանորդ Տոմ. Բոլսեպայի կողմէն խնդրեցին որ Ս. Պատրիարքին ներկայանալ կուզեն: Եւ ինչպիսեւց համաձայն հոգեւոր 3/17 շարաթօրը ժամ 10—11 ներկայանալու որոշում տրուեցաւ:

Արդեւ զոր ժամ տասն ու կէսին միջոցները Տոմ. Բոլսեպայ Պատրիարքարան հասաւ երեք վարդապետներու հետ, և սովորական արարողութեամբ մեծ փոխանորդին ընդունուէլէ ետեւ, անոր առաջնորդութեամբ Ս. Պատրիարքին քով տարուեցան, և աւել համարեցին: Ս. Պատրիարքն ալ զանոնք համարեցիլէ ետեւ հրաւիրեց ու նստին:

Եւ ինչպէս որք արդեւորութիւնը զանոնք տեսնելուն վրայ զգացած բերելով թիւերը կը յայտնէր, չորսը մէկէն ոտքի վրայ ելան, Տոմ. Բոլսեպայ զորս անոնք փոքրիկ տետրակ մը հանելով առաւ որ կարծեմ Ս. Պատրիարքին մատուցէ: Եւ ինչպէս որք արդեւորութիւնը զանոնք համարեցիլէ ետեւ հրաւիրեց ու նստին:

Եւ ինչպէս որք արդեւորութիւնը զանոնք տեսնելուն վրայ զգացած բերելով թիւերը կը յայտնէր, չորսը մէկէն ոտքի վրայ ելան, Տոմ. Բոլսեպայ զորս անոնք փոքրիկ տետրակ մը հանելով առաւ որ կարծեմ Ս. Պատրիարքին մատուցէ: Եւ ինչպէս որք արդեւորութիւնը զանոնք համարեցիլէ ետեւ հրաւիրեց ու նստին:

Ս. Պատրիարքը ձեռքը նշանը բուս Տոմ. Բոլսեպայի որ վերջիշխալ տետրակն իր քով դնէ, և չորսն ալ նստելու հրաւիրելով, քաղցր և հեղկերպով հեռուեալ խօսքերն ըսաւ:

Եւ թէ Հռոմ լատինի հրատարակած չըլլաւ այդ նամակը որով Ս. Պապն զանգ Հռոմի ժողովը կը հրաւիրէ, զոր դուք Տիեզերական կը հռչակէք, և հեռուեալ անք մեծ զգոնացնելով արդ նամակին նպատակն ու պարտեալ կուծիւնը, ինչպէս նաեւ Վերջին օրը բազմութեան սկզբունքները, մեծ բերկրութեամբ կը իրաւունքէն հին Հռոմից Պատրիարքին նամակը, որ գաղափարներ մէջ գտնուած յուսով: Բայց որով:

հետեւ այդ հրաւիրողին արդէն լատինաց մէջ հրաւիրողները: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները մեզ յայտնած է, սկզբունքները որք բոլորովին հակառակ են Երեւելեան ուղղութեան եկեղեցւոյ սկզբունքի, յաւաք քրտի և միանգամայն անհեղձարար կը յայտնենք ձեզ, վերապատուելի հայր, թէ չենք կրնար ոչ այդպիսի հրաւեր մ'ընդունիլ, ոչ ալ այդպիսի նամակ մը: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848ին այսպիսի փորձ մ'ընկալով, Երեւելեան եկեղեցւոյ կողմէն այն ժամանակ ընդհանրական թողութիւն մը հրատարակուելուն պատճառ տուաւ, որ Հռոմի սկզբունքը և Երեւելեան եկեղեցւոյ առաքելական հիմունքը սկզբունք մէջ գտնուած անհամաձայնութիւնը պարզ և քաղցր կերպով ցուցնելով, Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ Եւսեփարանի սկզբունքին, և արեւելեական ժողովոյ և քրտից հայր վարդապետներէն: Եւ ինչպէս որք արդեւորութեան սկզբունքները կը կրկնէ՝ հակառակ 1848

ፒ ፓ ፑ ፔ ፕ ፖ ፑ ፒ ፓ ፑ ፔ ፕ ፖ

ՇՈԳԵՆԱԻՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹ ԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐԸ

1868 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 17 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՁԵԻ

'Ի ՆՈՐ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ժամը	Թիւ Շոգեւն.	
1 3/4	1	Պէօյիւքաւրէնէն թարա . Եէնիք . Սթէնեա . Իմիրիէն . Հիսար . Պէպէք .
2 1/2	18	Եէնիմահայլէն Պէօյիւքա . թարա . Եէնիք . Իմիրիէն . Հիսար . Պէպէք . Սթէնիքէյ .
3 1/2	6	Պէօյիւքաւրէնէն թարա . Եէնիք . Սթէն . Իմիրի . Հիս . Պէպէք . Երնափուա . ուրաթ օւրը Պուրուշ . Օրթա . Պէշիկթաշ .
4	16	Եէնիմահայլէն Պէօյիւքա . թարա . Եէնիք . Սթէն . Իմիրի . Հիս . Պէպէք . Երնափուա . Պուրուշ . Օրթա . Պէշիկթաշ .
5 1/2	1	Պէօյիւքաւրէնէն թարա . Եէնիքէյ . Իմիրիէն . Հիսար . Պէպէք . Երնափաթէյ . Պուրուշէշ . Օրթա . Պէշիկթաշ .
9	16	Պէօյիւքաւրէնէն թարա . Պէշիկթաշ . Իմիրի . Պէպէք . Պէշիկթաշ .
9 1/2	5	Եէնիմահայլէն Պէօյիւքաւրէն . թարա . Եէնիք . Իմիրի . Հիսար . Երնափուա . Օրթա . Պէշիկթաշ .
1 3/4	2	Պէշիկթաշ . Բաշապաշէն Պանլը . Հիսար . Սթէնիք . Չէն . Կէլթէյ . Պէշիկթաշ . Պուրուշ .
2 1/4	11	Պանլըն . Պէօյիւքաւրէն . թարա . Պէշ . Բաշապաշէն . Չէն . Կէլթէյ . Պանլը . Հիսար . Պանլը . Սթէն . Չէն . Պէշիկթաշ .
4	17	Պէշիկթաշ . Բաշապ . Պանլը . Ե . Հիսար Պանլը . Սթէնիքէյ . Չէնիքէյ . Պէշիկթաշ . (ուրաթ օւրըն զաա) .
8 3/4	2	Պէօյիւքաւրէնէն Պէշիկթաշ . Բ . Պանլը . Պանլը . Ե . Հիսար . Սթէն . Չէն . Պէշիկթաշ . Պուրուշ . Իսկիսար .
2	5	Երնափաթէյն Պուրուշէշ . Օրթա . Պէշիկթաշ .
2 3/4	8	" " " " " Պանլը .
3 1/2	5	" " " " " Պանլը .
4 1/2	8	" " " " " Պանլը .
10	17	" շիսի (բայ 'ի ուրը) .
10 3/4	8	Երնափաթէյն շիսի կամուր (ուրաթ օւրըն ժամը 10 1/2)

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵՆԵԼԻՔ ՇՈԳԵՆԱՆՆԵՐԸ ԲԱՅ Ի ԿՐԱԿԻ ՕՐԵՐԷՆ

3 1/2	1	Գապարժաշ. Պէշնիթաշ. Օրթաքէոյ. Երնավուտքէոյ. Պէշպէք Հիսար. Իմիրի. Ենիք. Թարապ. Պէշիւքաքէն.
5	5	Գապարժաշ. Պէշնիթաշ. Պէշլէրպ. Օրթա. Երնավուտ. Հիս. Իմիր. Ենիքէոյ թարապիւս, Պէշիւք. Ենիւնաշալէն.
7	6	Պէշնիթաշ. Օրթաքէոյ. Երնավուտքէոյ : Պէշպէք. Հիսար. Իմիրիէն. Ենիք. Պէշքօլ. Թարապ. Պէշիւքաքէն.
9 1/4	1	Պէշլէրպէյի. Վանիք. Հիսար. Իմիրիէն. Ենիքէոյ. Թարապիւս. Պէշիւքաքէն. Ենիւնաշ. Գապաք (ուրրաթ օրերը Չէնիէլքէոյ).
10 1/4	18	Պէշպէք. Հիս. Իմիրի. Ենի. Թարա. Պէշիւք. Ենիւնաշալէն :
10 1/2	16	Պէշնի. Օրթա. Երնավ. Հիսար. Իմիրիէն. Սթէնեա. Ենիքէոյ. Թարապիւս, Պէշիւքաքէն. Ենիւնաշալէն.
11	6	Գուրուշէշի, Պէշպէք. Հիսար. Իմիրիէն. Ենիքէոյ. Թարապ. Պէշիւքաքէն :
3 3/4	2	Իւսիւլուտար. Գուգ. Պէշլէրպ. Չէնի. Վանի. Գանուր. Հիսար. Գանլըճա. Բ. պահճէ. Պէշքօլ. Թարապիւս. Պէշիւքաքէն.
10	11	Պէշլէրպ. Չէնիէլք. Վանիքէոյ. Գանուրի. Բ. Հիսար. Գանլըճա, Չուպուգլու. Բաշապահճէ. Պէշքօլ. Թարապիւս. Պէշիւքաքէն. բայ 'ի ուրրաթ օրերէն.
10 3/4	17	Գուգի. Պէշլէրպ. Չէնիէլ. Վանիքէոյ. Գանուրի. Բ. Հիսար. Գանլըճա Բ. պահճէ. Պէշքօլ. (ուրրաթ Պէշիւքաքէն.)
11 1/4	5	Գապարժաշ. Գուգի. Պէշլէրպէյի. Չէնիէլքէոյ. Վանիքէոյ. Երնավուտքէոյ.

3 5 Հիտակ Լընափուաքեօյ .
3 3/4 8 Պէշեկիթաշ . Լընափուաքեօյ (բայ 'ի ուրբ.) :
9 1/4 17 Գապա. Պէշեկ. Օրթա. Գուլու. Լընափուա. (բայ 'ի ուրբ.) :
10 8 Գապաթաշ, Պէշեկիթաշ . Օրթաք. Գուլուշ . Լընափուաքեօյ .
(ուլլաթի օրէրը 3 1/4) :
11 2 Պէշեկ. Օրթա. Լընա. Խալիկ. Պէյքօշ .
11 1/2 8 Պէշեկիթաշ, Օրթաքեօյ, Գուլուշէշմէ. Լընափուաքեօյ .

ԿԻՐԱԿՐ ՕՐԵՐԸ ԲԱՆՆԵԼՈՒ ՇՈԳԵՆԱԻՆԵՐԸ

2 Անապատաբայ, Գաւառէշմէ, Օրթաբայ, Պէշիկմաշ,
2 Պէյքօղ, Բ. Պաշտէ, Գանդամ, Է. Հիսար, Վանիքայ, Չէն-
կէլբայ, Պէյլիպէյի, Գաւառնիւնդ.
2 Ենիմահալլէն, Պէյլիքաթ, Թարաթ, Ենիքայ, Սթէն, Իմիրի,
Հիսար Պէյլէ, Ենիմահալլէն, Օրթաբ, Պէշիկ, Գաւառմաշ.
3 1/2 Ենիմահալլէն Պէյլիք, Թարապ, Ենիք, Սթէն, Իմիրիէն, Հի-
սար, Պէյլէ, Ենիմահալլէն, Գաւառ, Օրթաբայ, Պէշիկմաշ.
3 3/4 Պէյլիքաթրէն Թարապիս, Պէյքօղ, Բ. Պաշտէ, Գանդամ, Է.
Հիսար, Գանալիլ, Վանիքայ, Չէնիկէլբայ, Պէյլիքայի, Գաւառ-
5 1/2 Պէյլիքաթրէն Թարապիս, Ենիքայ, Իմիրիէն, Հիսար, Պէ-
յլէ, Ենիմահալլէն, Օրթաբայ, Պէշիկմաշ, Գաւառմաշ.
8 Ենիմահալլէն Պէյլիքաթրէն, Թարապիս, Ենիքայ, Իմիրի,
Բ. Հիսար, Պէյլէ, Ենիմահալլէն, Օրթաբայ, Պէշիկմաշ.
8 3/4 Պէյլիքաթրէն Պէյքօղ, Թարաշ, Գանդամ, Է. Հիսար, Գան-
ալիլ, Վանիքայ, Չէնիկէլբայ, Պէյլիք, Գաւառնիւն, Իսպիլ,
10 Պէյլիքաթրէն Թարապիս, Ենիքայ, Իմիրիէն, Հիսար, Են-
իմահալլէն, Գաւառէշմէ, Օրթաբայ, Պէշիկ, Գաւառմաշ.

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵՆՆԵԼՈՒ ՇՈԳԵՆԱԻՆԵՐԸ

3 1/4 Գապարթաշ. Պեշկիթաշ. Օրթաքեյ. Արնափուսաք. Պեպեր. Հիսար, Իշիրկեն, Ենիքեյ. Թարապիս, Պեյիւքաքեր, Իսսիկուսաք, Գուզիսեն, Պեյերպ, Չենիէլեյ. Վանիք, Գանալ, Ե. Հիսար, Գանլըճա, Բ. Պալէ, Պեյքոզ. Թարապ, Պեյիւքաք, Պեշկիթաշ. Օրթաքեյ. Գուրուէճն, Արնափուսաքեյ. Հիսար, Իշիրկեն, Ենիքեյ. Թարապիս, Պեյիւքաքեր, Ենիմահալէ. 7 3/4 Պեշկիթաշ. Օրթաքեյ. Արնափուսաքեյ. Հիսար, Իշիրկեն, Ենիքեյ. Թարապիս, Պեյիւքաքեր, Ենիմահալէ. 9 3/4 Պեշկիթաշ. Օրթաքեյ. Գուրուէճն, Արնափուսաքեյ. Բ. Հիսար, Իշիրկեն, Ենիքեյ. Թարապ, Պեյիւքաք, Ենիմահալէ. 10 1/2 Գուզիսենքոք. Պեյերպէյ. Չենիէլեյ. Վանիքեյ. Գանալիլի, Ե. Հիսար, Գանլըճա, Պալէ, Պեյքոք. Թարապ, Պեյիւքաքեր. 10 3/4 Պեշկիթաշ. Օրթաքեյ. Արնափուս, Պեպեր. Բ. Հիսար, Իշիրկեն, Սթենիս, Ենիքեյ. Չենիէլեք. Պեյիւքաքեր. 11 1/4 Գապարթաշ, Պեշկիթաշ. Օրթաքեյ. Գուրուէճն, Արնափուսաքեյ.

ԿԱԶԻ ԲԱՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱԽՆԵՐԸ

2 3 Մեծ Կղզիէն Հէյսելի Պուրկող Գլնալը,
2 1/4 12 Բնակիչն Խարթու. Մեծ կղզի. Ջաքսի. Հէյսելի Գլնալը,
7 1/2 3 Խարթուէն Մեծ կղզի. Հէյսելի. Պուրկող. Գնալը.

Կառոււթէն կողմն գացող շոգեհաւները

4 3 Գլխաւոր, Պարբերական, Հետազոտ. Մեծ Արդի. Գարբիտալ,
9 4/2 12 Հետազոտ. Մեծ Արդի. Գարբիտալ, (Ընտրիկ,
10 1/2 3 Գլխաւոր, Հետազոտ. Մեծ Արդի.

Արարեալի օրերը

2 1/2 Գարթուէն Մեծ կղզի. Հէյտէլի. Պուրբայ. Քնալը :
9 Գարթուէն. Մեծ կղզի . Հէյտէլի. Պուրբայ . Գրնալը :

Այստեղի օրերը կամուրջներն

4 Գընադը. Պուրկաղ . Հէյպէրի. Մեծ հրդի . Գարմալ .
10 1/4 Բնադը. Պուրկաղ . Հէյպէրի. Մեծ հրդի. Խարմալ .

ԱՌԵԻՏԻՍՄԵԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Ա Ր Մ Տ Ի Ք

Յորեն կարծր Պէսարապիւս	30—33
» » Աղադ	34—33
» » Պաւլըք	29—34
» » Պուրկադ	28—30
» » Իէքիւրտալ	28—29
» կախուղ Աղադ	32—34
» » Պէսարապիւս	32—34
» » Պուրկադ	27—30
» » Ղառնա	26—29
» » Պաւլըք	26—29
Լիրքա Թունա	32—34
Եղիպտացորեն Թունա	17—17.10
» Անատոլ .	17—17.20
Գարի Թունա	13.10—14.20
» Անատոլ .	13—10—14.10

Խ Ո Ջ Ա Կ Չ Ո Ր

Պուրաս	—	Քիլէն
Անատոլու	—	հօլան
Քօլօս	—	»
Էտիրնէ	—	»
Մակաժ	50—75	»

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

Г. М. Рубин

Բանալակ Կէլլէ	Հօխա	9-10 —
» Իգ՛կըր	»	10.30 —
» Ատանա	»	9 —
» Պարսկաստան	»	7 —
» Ղլրատան	»	8 —
Բնորդ Անաստու լուսացում	»	10-10—40-30
» » Հլուացում	»	5 —
» Բումէլի լուսացում	»	—13
» » Հլուացում	»	—6
Հէյրի Էնկ • Եւ Գայս •	»	16.20 —
» Թոխատ	»	14 —
» Չորուս	»	11.20 —
Մաղը Պարսկաստան	»	13 —
» Անաստու	»	11 —
Սայէս Գասթամպօլ	»	13 —
Թիֆթիք Էնկիւրիւ	»	44 —
» Գաստամպօլ	»	45 —
» Պէրսպար	»	45 —
» Չէրքէզ	»	43 —
» Վան	»	30 —
Մեհաքս Պարսկ. Իէչա	»	46 — 50
Աֆիսն	»	320 —
Բիթրն	»	26 — 30
Սուսս	»	3 — 4
Կոտաւատի Հունտ Անաս • Բիլէ	»	36 —
» Բումէլի	»	35 —
Ձէթ Սուսսինիա	Հօխա	7.20 —

241/ Բյւլււլ	»	7.10—
» Սաքւլ	հօրայ	8.10—
Աճառ (Սապօն) Գանտիւ	»	7 —
» » Միտիլի	»	3.10—5.10

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

		դուրս	700—840
Խաչիկ Րիօ	400	հօխան	228—230
Շաքար փռիչ Անդլ .		կնդ .	226—228
» Գաղղ .		»	283—290
» գլուխ Գաղղ .		»	25—26
Չայ Բօնկօ		հօխան	43—65
» Էթօ .			290—
Անադ (քալայ)		կենդ .	5. ³⁰
Պղպղղ (պիպպե)		հօխայ	110—140
Լեղակ (չիլիխ) Պէնկալա		»	75—82
» Կարալա »		»	103—110
Ջինք տախտակ 400	հօխա Ֆր .		62—66
Երկաթ ձողաձեւ			110—
» տախտակ			65—
» բռնեղոց			93—
Քարֆիձա			40—40,20
Յրինձ Խալիսի 400	Քիլ . Ֆր .		43. ²⁰ —
Կարպեղ եղ Ոււսիոյ	լրջ .		21—26
Խալիսաք	»		9—12
Արառալէք Անլէրս. սնա .			115—135
	Քիլ .		285—295
Թիխիկ (Թիլէի քէ) րոյր սնա .			

Մասնա իրաւորդը բաժանորդագրութեան
սեւերն են 1 . Պշտե Զինիկ խանը վերի
յարկը իւր 6 Մասնի խորագրաստւոնը
իւր զատուագ մէջ հետեւեալ հոգա-
ւարձուդ սեւեակներն
ԻԶՄԻՐ . Զարթովելն աղա Տէտեան .
ՆիկոՍԻՒԴԻԱ . Խորով աղա Թ . Լսիկե
ճեան .

ԱՏԱՐԱԶԱՐ . Մ . Յակոբ աղա Տ . Գրի

Գորեան .
 ԿՐԹԻՒՆ ՕՒՓՈՒԿՒՄ ԻՐ ԿԱՆՈՒՄԱՆ

Գաղութատեան :

ՏՐԱՊԵԶՈՆ . Դ . Խաչատուր Լյմասեան .

ԿԱՌԻՆ - Կարապետ պատուելի Ջա-
նաբեկ:

ՍԵՐԱՍՏԻԱ Վարդան էֆէնտի Աբգար

huitième

ՀԱՅԷՊ. Գլխավորապես սղոթ Ջէո Մար-

դարեւան .

ԵՐԶՆԿԱՅ . Ըն/ժ Կրցասիրաց Թանգարտ

Ուրիշ քաղաքներէ՝ օտարազրուիլ տւ-

դողնակուն ույս տեղերէն մէկուէն հետ կրնան

13717

Խմբագիր-Տնօրէն

Կ. Ս. ԻԻԹԻՑԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐԵՑ